

31. august 2007

Inatsisartut Suleriaasissaanni § 36 imm. 1 naapertorlugu apeqqutit uku Naalackersuisunut apeqquti-gaakka:

Naalackersuisunut apeqqutit Isumaginninnermi Maalaartarfiup suliassanik suliarinninnera-ni piffissaq atorneqartartoq aammalu inuttaqassusia pillugit.

(Inatsisartuni ilaasortaq Lene Knüppel, Demokraatit)

Pissutigisaq:

Isumaginninnermi Maalaartarfiup 2006-imut ukiumoortumik nalunaarutaanut marsimi 2007-imi saqqummersumi takuneqarsinnaavoq Maalaartarfimmut inuttanik suli amerlanerusunik peqartitsi-nissaq pisariaqartinneqartoq. Maalaartarfiup nalilerpaa Maalaartarfiup suliarisartagai il.il. maannak-korpiaq juristinit 3-nit kiisalu allafimmi fuldmægtigimit isumagineqarsinnaasut, suliat qanoq aaq-qissornerqarnerat apeqputaatillugu. Taakkununga maalaartarfimmi nutserisarnerit ilanngunneqas-sapput (ukiumut qupernerit 3000 missiliorlugit).

Maalaartarfiup paasisimavaa suliassat amerliartupiluuginnartut tigusalersimallugit. 2006-imi Maa-laartarfik suliassat 338 tigusemavai.

Maalaartarfiup tamarmiusumik inuttaqartinneqarnera 2007-imi 2½-imit 3-nut annertusineqarpoq. Tamanna juristimik 1-mik atorfinitsitsinikkut pisimavoq SIK-assistentip ullup affaanik atorfeqartup allami sulilernerani ilutigalugu.

2008-mut Aningaasanut Inatsisissatut Siunnersuummi (FFL08) 2007-imut naleqqiullugu 2008-mi sulisut ilaqqinneqarnissaat siunnersuutigineqanngilaq.

Apeqputaalersoq tassaavoq aningaasat akuerisassatut siunnersuutigineqartut naammannersut Isumaginninnermi Maalaartarfiup suliarisartagaasa annertussusiannut inuttanillu pisariaqartitsineranut naleqqiullugit. Tamanna taamaassanngippat Maalaartarfiup sulianik suliarinnittarnerani piffissamut atorneqartartumut kinguneqarnissaa aarleqqutigisariaqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat Akileraarnermik Isumalioqatigiissitat sulianik suliarinnittarneranni pif-fissaq atortagaat pillugu (Inatsisartut Ombudsmandiata 2001-imut nalunaarutaa, qallunaatuani qupp. 172-184) ima oqaaseqarsimavoq:

”Naalackersuisut Akileraarnermik Isumalioqatigiissitat aningaasaliissutinik pisariaqartitanik ataavartumik nalilersuinissamut pisussaammata, suliat isumagineqarnerat aningaasaliissutit inat-simmut naapertuuttut pisariaqartut pissarsiarineqarniassammata, aamma Naalackersuisut pisussaammata aningaasaliissutigineqartut killiliussaasa atuuttut iluanni pingaar-nersuissallutik, suliat kinguartoorutinik pisariaqanngitsunik akornuteqarnatik isumagineqarnis-saat innuttaasut inatsisitigut pisinnaatitaanerannik sianiginnittumik.”

Isumaginninnermi Maalaartarfiup sulianik suliarinnittarnerani piffissaq atortagaa pillugu (Inatsisar-tut Ombudsmandiata 2002-imut nalunaarutaa, qallunaatuani qupp. 43-54) oqaatigisimavaa *”Inger-*

latsinermut ileqqumut pitsaasumut ilaavoq pisortat sulianik suliarinnittarnerat sapinngisamik piler-tornerpaamik eqaannerpaamillu pissammat."

Tassunga atatillugu aamma Ombudsmandip Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata suliat suliarineqartarnissaannik inatsimmut ilitersuusiaanut innersuussivoq. Iitser-suutip imm. 199-ianni ilaatigut manna kalerriutigineqarpoq:

"Piumasaqaat soorunami taamaattussaasoq suliat tamarmik pisortanit suliarineqartut pisariinner-paamik, uumarinerpaamik akikinnerpaamillu suliarineqartassasut sulianut inuit ataasiakkaat ima-luunniit selskabit namminersortunit pigineqartut, atorfeqarfii, peqatigiiffiit il.il. peqataaffigisaan-nut ingammik atuuppoq." [...] "Suliani innuttaasumut pineqartumut suliap piaartumik aalajangiif-figineqarnissaa aningaasatigut pingaaruteqangaartuni tamannassaaq aamma naatsorsorneqas-saaq."

Isumaginninnermi Maalaartarfiup suliat inuit ataasiakkaat peqataaffigisaat suliarerpiartarmagit aammalu piaartumik aalajangiiffigineqarnissai peqataasumut pineqartumut aningaasatigut pingaar-uteqangaarnera pineqakkajuttarmat Isumaginninnermi Maalaartarfiup sulianik suliarinnittarnerani piffissaq atortagaa taamaattumik immikkut pingaaruteqarpoq.

Taasariaqarparali Ombudsmandip suliame tassaanerpiaq Isumaginninnermi Maalaartarfiup sulianik suliarinnittarnerani piffissaq atortagaa isorissallugu naammaginartumik tunngavissaqartissimann-gimmagu, naak Ombudsmandip Isumaginninnermi Maalaartarfiup qaammatit 9-ngajaat aalajangi-nerup pineqartup nutsernissaanut atorsimagamigit isornartorsioraa.

Isumaginninnermi Maalaartarfik suliame pineqartumi nalunaarpoq sulianik suliarinnittarnerani pif-fissaq atortagaata sivikillisarnissaanut nassuiaatit Maalaartarfiup tunngavigisai qallunaatuinnaq nas-siuttarnissai pilersaarutigalugit, kisianni maalaaruteqartoq inallugu nassuiaat kalaallisussaaq tigu-jumanerlugu nalunaarutigeqqullugu. Ombudsmandilli taama iliorneq inatsisinit tapersernejartissan-ganngilaa.

Maalaarut kalaallisut allassimatillugu aallaavik taamaattumik tassaasariaqarpoq pisortat oqaatsit aamma taakku atorlugit akissasut.

Qulaani pineqartoq tunngavigalugu Naalakkersuisunut uku apeqqutigerusuppakka:

1. Ullumikkut Isumaginninnermi Maalaartarfimmi suliat qanoq amerlatigisut suliarineqarnis-sartik utaqqivaat?
2. Maannakkorpiaq Isumaginninnermi Maalaartarfimmi suliat suliarineqartarnerannut piffissaq qanoq sivisutigisooq agguaqatigiissillugu atornejartarpa?
 - a. Naalakkersuisut suliat suliarineqartarnerannut piffissaq atornejartartutut oqaatigine-qartoq innuttaasunut akuerineqarsinnaasorivaat?
 - i. Taamaangippat, taava Naalakkersuisut piffissaq suliat suliarineqartarneran-nut atornejartartoq qanoq ilillutik akuerineqarsinnaasumut sivikillisarniar-paat?

3. Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu piffissaq suliat suliarineqartarnerannut atorneqartar-
toq innuttaasunut akuerineqarsinnaasoq qanoq sivilisutigiva?
4. Naalakkersuisut Isumaginninnermi Maalaartarfiup inuttalersoqqinnissaa isumaliutiginerlu-
gu, soorlu tamanna 2006-imut ukiumoortumik nalunaarutaani Isumaginninnermi Maalaartar-
fimmit siunnersuutigineqartoq?
5. Innuttaasut Isumaginninnermi Maalaartarfimmut allallutik oqaatsit atorsimasatik malillugit
akissutisisarpat?
 - a. Taamaangippat taava Naalakkersuisut tamanna qanoq iliorfiginialersaarpat?

Inussiarnersumik allakkiap matuma tiguneranit ullut suliffiusut 10 qaangiutsinnagit apequtit akeq-
quakka.